

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Výukový materiál zpracovaný v rámci projektu EU peníze školám

Registrační číslo projektu:	CZ.1.07/1.4.00/21.3569
Šablona:	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Název materiálu:	VY_32_INOVACE_08-03_KAREL JAROMÍR ERBEN
Tematická oblast:	Český jazyk - literární výchova
Autor:	Mgr. Jana Šindelářová
Ročník:	1.-5.
Datum vytvoření:	20. 3. 2014

Výstižný popis způsobu využití, metodické pokyny:	Seznámí se s neznámější sběratelskou pohádkovou tvorbou a básnickou sbírkou Kytice Karla Jaromíra Erbena, čte s porozuměním, vyhledává odpovědi na otázky nebo výběr z možností v textu, pracuje s knihou a textem

Klíčová slova:	klasická pohádka, báseň, balada, dobro, zlo
Druh učebního materiálu:	pracovní list

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Karel Jaromír Erben žil v: a) 17. století
b) 18. století
c) 19. století

2. Budoucí spisovatel vystudoval: a) práva
b) lékařství
c) strojní inženýrství

3. Po ukončení studií pracoval jako: a) pedagog
b) lékař
c) archivář

4. Pomáhal založit časopis: a) Vlastenecké listy
b) Právník
c) ABC

5. Jako vlastenec sbíral na venkově podklady pro svou tvorbu. Byly to: a) písničky a pohádky
b) pohádky a básničky
c) hororové pověsti

6. V jeho pohádkách vítězí: a) zlo nad dobrem
b) dobro nad zlem
c) není to řečeno

Přečti si pohádku Tři zlaté vlasy děda Vševěda. Vypracuj následující úkoly.

1. V pohádce vystupují jako hlavní postavy král a Plaváček. Zapiš 3 vlastnosti jaké měl:

KRÁL	PLAVÁČEK

2. Plaváček potřeboval od děda Vševěda odpovědi na: a) jednu otázku
b) dvě otázky
c) tři otázky

3. Vyhledej a zapiš jiné pohádky, ve kterých se objevuje číslo tři. Doplň, co je třikrát.

.....
.....
.....

4. Děd Vševěd se večer vracel jako,
ráno odcházel z domu jako

5. Zapiš, jak a kde Plaváček pomohl: 1.
2.....
3.....

6. Nepřející král nakonec skončil jako: a) žebrák
b) veslař
c) zemědělec

7. Najdi ve skrývačkách jména dalších pohádek:

Jarka včera na vysokých podpatcích uklouzla, to v Lás kamarádka uklouzla v nízkých botách.

Celé léto Oto tesá, nekřičí a nekleje, když mu to moc nejde.

Nový kluk David Vojča také hraje basketbal.

Jasně, hurka se píše s dlouhým ů.

8. Dej do pořádku názvy pohádek: Rozum a panna
Jabloňové štěstí
Pták Ohnivák a Bystrozraký
Dlouhý, Široký a liška Ryška

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

KYTICE

1. Básnická sbírka Kytice obsahuje: a) 11 básní
b) 12 básní
c) 13 básní
2. Většina básní ze sbírky Kytice jsou balady. **BALADA** je: a) báseň se smutným dějem
b) báseň s veselým dějem
c) veršovaná pohádka
3. V Erbenových básních je za provinění vždy: a) sladká odměna
b) potrestání viníka
c) oslavováno
4. Najdi ve skrývačce jméno neznámější balady.

Pavel dostal k Vánocům závodní kolo.

Přečti si tuto báseň a vypracuj následující úkoly.

1. V básni vystupuje, a
.....
2. Vodník si propěvuje, vede: a) dialog
b) monolog
c) diskusi
3. Matka s dcerou vedou: a) diskusi
b) monolog
c) dialog
4. Dcera matčinu radu neposlechla a: a) šla k jezeru a zaplavala si
b) šla k jezeru a nachytala ryby
c) šla k jezeru a vodník ji stáhl pod vodu
5. Vysvětli, co znamená - **prádlo si v uzel zavázala** -
.....
- **v sukničce jako z vodních pěn** -
.....
6. Nakresli, jak si vodníka z básně představuješ.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

SPRÁVNÉ ŘEŠENÍ:

1. Karel Jaromír Erben žil v: a) 17. století
b) 18. století
c) 19. století
2. Budoucí spisovatel vystudoval: a) práva
b) lékařství
c) strojní inženýrství
3. Po ukončení studií pracoval jako: a) pedagog
b) lékař
c) archivář
4. Pomáhal založit časopis: a) Vlastenecké listy
b) Právník
c) ABC
5. Jako vlastenec sbíral na venkově podklady pro svou tvorbu. Byly to: a) písničky a pohádky
b) pohádky a básničky
c) hororové pověsti
6. V jeho pohádkách vítězí: a) zlo nad dobrem
b) dobro nad zlem
c) není to řečeno

Přečti si pohádku Tři zlaté vlasy děda Vševěda. Vypracuj následující úkoly.

3. V pohádce vystupují jako hlavní postavy král a Plaváček. Zapiš 3 vlastnosti jaké měl:

KRÁL	PLAVÁČEK
zlý	ochotný
panovačný	nebojácný
nepřející, závistivý, ...	odvážný, trpělivý, ...

4. Plaváček potřeboval od děda Vševěda odpovědi na: a) jednu otázku
b) dvě otázky
c) tři otázky

3. Vyhledej a zapiš jiné pohádky, ve kterých se objevuje číslo tři. Doplň, co je třikrát.

Např. O třech zakletých psech – psi

Pták Ohnivák a liška Ryška – tři úkoly, tři bratři

Dlouhý, Široký a Bystrozraký – tři úkoly, tři podivuhodní mládenci

7. Děd Vševěd se večer vracel jako stařeček, ráno odcházel z domu jako zlatovlasé dítě.

8. Zapiš, jak a kde Plaváček pomohl: Zachránil jabloň, která rodila omlazující jablka
Vyčistil studnu s živou vodou
Poradil převozníkovi, jak se zbavit služby

9. Nepřející král nakonec skončil jako: a) žebrák
b) veslař
c) zemědělec

7. Najdi ve skrývačkách jména dalších pohádek:

Jarka včera na vysokých podpatcích uklouzla, to v Lás kamarádka uklouzla v nízkých botách.

Celé léto Oto tesá, nekřičí a nekleje, když mu to moc nejde.

Nový kluk David Vojča také hraje basketbal.

Jasně, hurka se píše s dlouhým ů.

9. Dej do pořádku názvy pohádek: Rozum a štěstí

Jabloňová panna

Pták Ohnivák a liška Ryška

Dlouhý, Široký a Bystrozraký

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

KYTICE

1. Básnická sbírka Kytice obsahuje: a) 11 básní
b) 12 básní
c) 13 básní
2. Většina básní ze sbírky Kytice jsou balady. BALADA je: a) báseň se smutným dějem
b) báseň s veselým dějem
c) veršovaná pohádka
3. V Erbenových básních je za provinění vždy: a) sladká odměna
b) potrestání viníka
c) oslavováno
4. Najdi ve skryvačce jméno nejznámější balady.

Pavel dostal k Vánocům závodní kolo.

Přečti si tuto báseň a vypracuj následující úkoly.

1. V básni vystupuje vodník, dcera a matka.
2. Vodník si prozpěvuje, vede: a) dialog
b) monolog
c) diskusi
3. Matka s dcerou vedou: a) diskusi
b) monolog
c) dialog
4. Dcera matčinu radu neposlechla a: a) šla k jezeru a zaplavala si
b) šla k jezeru a nachytala ryby
c) šla k jezeru a vodník ji stáhl pod vodu
5. Vysvětli, co znamená - prádlo si v uzel zavázala – položila prádlo do šátku a zavázala šátek
- v sukničce jako z vodních pěn – sukně z jemné látky, krajky
6. Nakresli, jak si vodníka z básně představuješ.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Použité zdroje:

- *České pohádky*. Praha: Knižní klub, 2005. ISBN 80-242-1514-4.
- *Kytice*. Praha: Knižní expres, 2001. ISBN 80-86132-48-X.
- Jan Vilímek - Karel Jaromír Erben. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2014-03-20]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_Jarom%C3%ADr_Erben#mediaviewer/Soubor:Jan_Vil%C3%ADmek_-_Karel_Jarom%C3%ADr_Erben.jpg

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ